

Фаго, Никола — Fago, Nicola — църковенъ и оперенъ компонистъ, род. 19 ян. 1674 въ Тарентъ, умр. 1745 въ Неаполъ, ученикъ на А. Скарлати и Провенцале, преподавателъ въ консерваторията „d'eTurchini" въ Неаполъ, и капелмайсторъ въ „Тезоро ди Санъ Дженоаро“ и „Пие-та ди Туркини“, писалъ нѣколко опери и църковна музика: магнификати, 1 Те Деумъ, една оратория, кантати. Ф. е учителъ на Н. Йомели и Л. Лео.

Фаготъ, ит. fagotto, фр. basson, нѣм. Fagott, англ. bassoon — дървенъ, духовъ инструментъ — съ коническа цевъ, въ широка употреба въ съвременния оркестръ (оперенъ, симфониченъ и духовъ), изнамѣренъ 1525 отъ италианския каюникусъ Аффранио въ Ферара. Инструментътъ е произлѣзълъ отъ стария, — 8 стъпки дълъгъ, бомхартъ или померъ, на който Аффранио раздѣля цевъта на 2 части, и ги поставя една до друга — като го снабдява съ 2, една надъ друга, листенца пластинки, служащи за мундщюкъ, така че Ф-тъ принадлежи къмъ инструментитѣ съ двойно езиче. Отначало Ф-тъ е ималъ 11 тонови дупки, 3 отъ които сж се затваряли и отваряли съ клапи, и обемътъ е билъ В-а¹. Съ напредкътъ на инструменталната музика, става и неговото усъвършенствуване. 1824 — 1835 камермузикусъ Г. Алменредеръ, подкрепенъ отъ строителя на инструменти Хекелъ, успѣва да подобри Ф-а, като се получава по-мощенъ и по-равенъ тонъ, по-леко и по-сигурно звучение — и увеличаване обема до dis². Вилх. Хекелъ усъвършенствува още по-

вече Ф-та, като промѣня конуса, и поставя единъ по-голямъ брой клапи и самостоятелни механизми. Днешниятъ фаготъ е 2.45 м. дълъгъ, и се състои отъ 5 части — 2 отъ които сж по-главни: двучевната (най-сложната въ своя механизъмъ) — и онази металическа частъ, наречена „есъ“, на която се поставя стройката). — Фаготътъ е единъ отъ инструментитѣ, който дава най-разнообразенъ характеръ на звучението: въ низинитѣ е величественъ, въ срѣдината — сериозенъ, въ височинитѣ звучи прочувствено и весело, а — чрезъ особенитѣ гротескни скокове, е способенъ да предаде истински хуморъ. **Контрафаготътъ** има сжшитѣ части, както обикновения Ф-тъ, съ тази само разлика, че всички сж по-големи. Съ усъвършенствуването на контрафагота отъ В. Хекелъ, ставатъ възможно изпълними бързи пасажии и стакати. Обемътъ му е (хроматически) В-f¹, но звучи една октава по-низко. Инструментътъ звучи въ низкитѣ, държани, тонове меко, а въ най-високитѣ — (е и f) неблагозвучно. Контрафаготътъ намѣри широка употреба въ оркестра, откакъ Р. Вагнеръ си послужи съ него въ своитѣ творения, и днесъ той е необходимъ инструментъ за всѣки голѣмъ оркестръ.

Файнбергъ, Самуилъ Евгениевичъ — руски компонистъ, род. 26 май 1890 въ Одеса, училъ при Йенсенъ, Шилаевъ и Голденвайзеръ, както и въ

Фаготъ

Контрафаготъ